

Antikroppar mot cyklisk citrullinerad peptid och Reumatoid faktor

Sökord: anti-CCP, CCP-antikroppar, CPA, RF, RF-IgM, RA-faktor IgM

Specialitet: Klinisk mikrobiologi **Status:** Ackrediterad

Provtagningsmaterial

Provkärl	 CAT Serum med gel
Provtagningsetikett	GULD5mL
Volym	7 mL
Fyllnadsvolym (ml)	5 mL
Artikelnummer	Se Provtagningsmaterial Klinisk mikrobiologi

Indikation

Misstanke om reumatoid artrit.

Remiss

Beställs elektroniskt.

Kan även beställas på pappersremiss "Remiss serologi immunologi". Skrivs ut från sidan [Remisser \(Vårdgivarwebben\)](#).

Remissuppgifter

Generella remissuppgifter, se krav på remissuppgifter i Provtagning och provhantering – Allmänna anvisningar.

Provtagning

5 mL Guldgul propp Serumrör med gel och koagulationsaktivator (CAT Serum). Observera att 7 mL-rören har måtten 13 x 100 mm och är märkta "5 mL" vilket är den maximala fyllnadskapaciteten.

Provhantering, förvaring och transport

Centrifugera 8 min 2500 G. Observera vikten av att röret ska stå minst 30 minuter efter provtagning innan centrifugering utförs.

Kan skickas ocentrifugerat om provet förväntas ankomma till laboratoriet samma dag.

Förvaring kan ske i rumstemperatur ett dygn. Längre tids förvaring sker i kyla. Transport i rumstemperatur.

Förväntad svarstid

Anti-CCP och RF-IgM analyseras 1-2 gånger per vecka.

Medicinsk bakgrund

Reumatoid artrit (RA) är en kroniskt förlöpande polyartrit med symmetriskt ledengagemang.

RF (Reumatoid faktor)

RF är immunoglobuliner riktade mot humana IgG-antikroppars Fc-del immunoglobuliner och finns av IgM- IgA- och IgG-klass. Det är framför allt RF-IgM som ligger till grund för RA-diagnostik. RF förekommer hos ca 5 % av friska individer och förekommer även vid ex Sjögrens syndrom, SLE och vissa infektioner, dvs specificiteten är låg.

Analysen säger inget om sjuksdomsaktivitet och behöver inte upprepas senare i sjuksdomsförloppet efter positivt utfall. Av RF-positiva individer utan artrit utvecklar bara 5% RA under uppföljning. Analysen har därför störst värde vid riktad utredning och lämpar sig inte för allmän screening. Den får därför endast beställas av reumatologkliniken och internmedicinläkare med reumatologisk kompetens.

För diagnostik av reumatoid artrit har antikroppar mot CCP en högre specificitet och jämförbar sensitivitet.

Anti-CCP

Anti-CCP är antikroppar riktade mot proteiner som innehåller citrullin. Positiv anti-CCP ses vid reumatoid artrit i drygt 2/3 av fallen. Sensitiviteten är jämförbar med RF. Vid övriga bindvävssjukdomar t.ex. SLE har anti-CCP antikroppar rapporterats i låg frekvens. De har relativt hög specificitet för RA och förekommer sällan hos friska (< 1%). Anti-CCP kan vara en riskmarkör för snabbare progress av sjukdomen.

Tolkningsstöd

Anti-CCP:

< 25 E/mL negativ

25 - < 50 E/mL svagt positiv

≥ 50 E/mL positiv

Vid svagt positivt prov bör nytt prov tas senare i sjukdomsförloppet.

RF-IgM:

≤ 5 IU/mL = Ej påvisade

>5 IU/mL = Påvisade

Biobanksinformation

Detta prov kommer att sparas.

Vid ändring/begränsning av samtycke använd [Ändring av samtycke \(Biobank Sverige\)](#).

Övrigt

Aktuell lista över ackrediteringens omfattning beställer du från laboratoriet.

Faktagranskad av: Maria Bäck

Medicinskt ansvarig: Maria Bäck, Region Värmland

Giltig t.o.m: 2028-01-15